

บทที่ 6

อนามัยเจริญพันธุ์

บทที่ 7
สุขภาพผู้สูงอายุ

บทที่ 8
สรุป และ
ข้อเสนอแนะ

บทที่ 1
บทนำ

บทที่ 2
การสำรวจ
ประชากร

บทที่ 3
ลักษณะเฉพาะของ
ประชากรไทย

บทที่ 4
พฤติกรรมสุขภาพ

บทที่ 5
การดูแลสุขภาพ

บทที่ 6

อนามัยเจริญพันธุ์

สรุป

- บทนี้รายงานผลการสำรวจด้านอนามัยเจริญพันธุ์
- สตรีไทยเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์เร็วขึ้น โดยอายุเฉลี่ยเมื่อมีประจำเดือนครั้งแรกลดลงในกลุ่มอายุน้อย เช่น กลุ่มอายุ 15-29 ปี เริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 12.9 ปี ในขณะที่กลุ่ม 30-44 ปี และ 45-59 ปี เริ่มเมื่ออายุเฉลี่ย 13.9 ปี และ 14.9 ปี ตามลำดับ
- กลุ่มอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 11.3 เคยตั้งครรภ์และในจำนวนนี้ร้อยละ 86.6 เคยคลอดบุตร
- ใน 5 ปีที่ผ่านมา สตรีร้อยละ 3.4 เคยมีการแท้งลูก กลุ่มอายุ 20-30 ปี มีร้อยละของการแท้งลูกสูงสุดร้อยละ 12.0 และสาเหตุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.7) เป็นการแท้งตามธรรมชาติ รองลงมาคือ ทำแท้งร้อยละ 30.3 ในจำนวนนี้เป็นเหตุผลทางการแพทย์ ร้อยละ 42.2 และเพราะไม่พร้อมมีบุตร ร้อยละ 50.5
- การคุมกำเนิดพบว่า มีอัตราการคุมกำเนิด ร้อยละ 71.4 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการคุมกำเนิดสูงที่สุดถึงร้อยละ 76.2 เมื่อพิจารณาถึงวิธีการคุมกำเนิดพบว่า การทำหมันหญิงสูงสุด ร้อยละ 28.2 รองลงมาเป็นการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดในฝ่ายหญิง ร้อยละ 24.4
- ในเรื่องของการมีบุตรยากในกลุ่มอายุ 15-59 ปี มีร้อยละ 9.8 ที่มีภาวะมีบุตรยาก
- การตรวจเช็คมะเร็งปากมดลูกพบว่า ใน 2 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 47.8 ของสตรีอายุ 15-59 ปี ได้รับการตรวจมะเร็งปากมดลูก โดยกลุ่มอายุ 30-44 ปี และ 45-59 ปี ได้รับการตรวจร้อยละ 50.4 และ 57.0 ตามลำดับ
- การตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยโดยบุคลากรทางการแพทย์ใน 1 ปีที่ผ่านมา มีร้อยละ 18.5 โดยกลุ่มอายุ 30-44 ปี และ 45-59 ปี ได้รับการตรวจร้อยละ 16.6 และ 24.7 ตามลำดับ กลุ่มอายุ 15-59 ปีเคยได้รับการตรวจด้วยเครื่องแมมโมแกรม ร้อยละ 8.8 และเคยได้รับการตรวจแมมโมแกรมใน 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 3.8
- เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจฯ ครั้งที่ 4 เมื่อปี 2552 พบว่า การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 42.5 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 47.8 ในปี 2557
- การตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีวัย 15-59 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60.7 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 62.6 ในปี 2557 ตามลำดับ
- การตรวจแมมโมแกรมในสตรีอายุ 40-59 ปี ใน 1 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.9 เป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

อนามัยเจริญพันธุ์

อนามัยเจริญพันธุ์ เป็นประเด็นทางสุขภาพที่สำคัญประเด็นหนึ่งในการสำรวจสุขภาพครั้งนี้ เนื้อหาประกอบด้วย

1. การมีประจำเดือนและการหมดประจำเดือน
2. การตั้งครรภ์และการคลอดบุตร
3. การแท้งลูก
4. การคุมกำเนิด
5. ภาวะการมีบุตรยาก
6. การตรวจคัดกรอง มะเร็งปากมดลูก และมะเร็งเต้านม

6.1 การมีประจำเดือนและการหมดประจำเดือน

การสำรวจโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับอายุเริ่มมีประจำเดือนพบว่า อายุเฉลี่ยการมีประจำเดือนครั้งแรกของสตรีไทยอายุ 15-29 ปี เท่ากับ 12.9 ปี อายุ 30-44 ปี เท่ากับ 13.9 ปี และอายุ 45-55 ปี เท่ากับ 14.9 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคพบว่า ภาคกลางและกรุงเทพฯ มีอายุเฉลี่ยการมีประจำเดือนครั้งแรกต่ำสุด ในกลุ่มอายุ 15-29 ปี เท่ากับ 12.7 ปี และ 12.8 ปีตามลำดับ อายุ 30-44 ปี และอายุ 45-59 ปี สตรีที่อาศัยในกรุงเทพฯ มีอายุเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 13.6 ปี และ 14.3 ปี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเขตการปกครองพบว่า กลุ่มอายุ 15-29 ปี สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีอายุเฉลี่ยเมื่อมีประจำเดือนครั้งแรกเท่ากัน สำหรับในกลุ่มอายุ 30-44 ปี และอายุ 45-59 ปี สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีอายุเฉลี่ยเมื่อมีประจำเดือนครั้งแรกน้อยกว่าสตรีที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล (ตารางที่ 6.1.1)

ตารางที่ 6.1.1 อายุเฉลี่ยเมื่อมีประจำเดือนครั้งแรกในหญิงวัยเจริญพันธุ์ จำแนกตามกลุ่มอายุภาค และเขตการปกครอง

อายุ (ปี)	15-29			30-44			45-59		
	n	Mean	SD	n	mean	SD	n	mean	SD
เขต									
ในเขต	685	12.9	1.3	1,178	13.8	1.9	1,894	14.7	2.6
นอกเขต	716	12.9	1.2	912	13.9	1.5	1,309	15.1	1.9
ภาค									
เหนือ	304	13.0	1.4	400	13.8	2.0	680	15.0	2.2
กลาง	368	12.7	1.1	499	13.8	1.4	817	14.7	2.2
ตะวันออกเฉียงเหนือ	303	13.0	1.2	433	14.2	1.4	554	15.5	1.6
ใต้	289	13.0	1.7	411	13.7	2.1	477	14.8	2.6
กทม.	137	12.8	1.0	347	13.6	1.9	675	14.3	2.8
รวมทั้งประเทศ	1,402	12.9	1.3	2,091	13.9	1.7	3,201	14.9	2.2

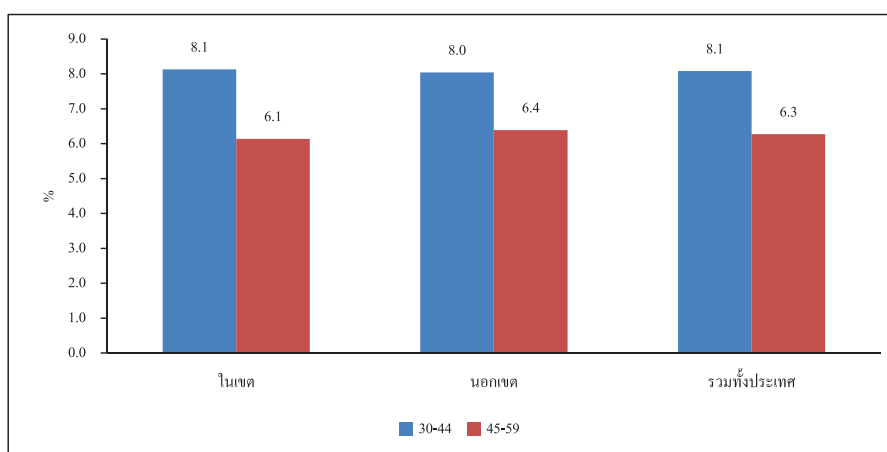
เมื่อพิจารณาถึงอายุเฉลี่ยเมื่อหมดประจำเดือน พบว่าอายุเฉลี่ยของสตรีเมื่อหมดประจำเดือนเท่ากับ 47.7 ปี โดยในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีอายุเฉลี่ยเมื่อหมดประจำเดือนใกล้เคียงกัน และกลุ่มอายุ 30-44 ปี ภาคกลางและกรุงเทพฯ มีอายุเฉลี่ยเมื่อหมดประจำเดือนน้อยกว่าภาคอื่นๆ ส่วนกลุ่มอายุ 45-59 ปี ทุกภูมิภาคมีอายุเฉลี่ยเมื่อหมดประจำเดือนใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 6.1.2)

ตารางที่ 6.1.2 อายุเฉลี่ยเมื่อหมดประจำเดือน (เฉพาะผู้ที่หมดแล้ว) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาค และเขตการปกครอง

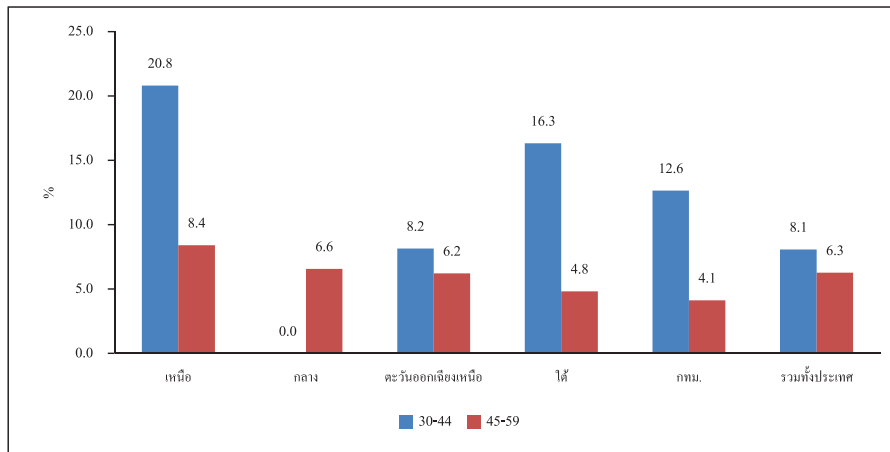
อายุ (ปี)	30-44			45-59		
	n	Mean	SD	n	Mean	SD
เขต						
ในเขต	39	37.0	6.9	1,232	47.7	7.4
นอกเขต	32	37.7	4.9	755	47.7	5.0
ภาค						
เหนือ	17	37.5	6.9	433	47.1	8.0
กลาง	17	35.5	3.8	488	47.3	5.6
ตะวันออกเฉียงเหนือ	13	40.5	4.7	326	47.7	4.5
ใต้	13	37.3	4.6	279	48.2	5.6
กทม.	11	34.8	13.5	461	48.7	7.2
รวมทั้งประเทศ	140	37.4	5.8	2,125	47.7	6.2

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการได้รับยาฮอร์โมนทดแทนภายหลังหมดประจำเดือนพบว่า มีเพียงร้อยละ 6.3 ในสตรีกลุ่มอายุ 45-59 ปีที่ได้รับฮอร์โมนทดแทน ส่วนสตรีกลุ่มอายุ 30-44 ปี ที่หมดประจำเดือนได้รับฮอร์โมน ร้อยละ 8.1 เมื่อพิจารณาถึงพื้นที่ในเขตและนอกเขตเทศบาลพบว่า มีสัดส่วนของการได้รับฮอร์โมนทดแทนใกล้เคียงกัน และสตรีกลุ่มอายุ 30-44 ปี ภาคเหนือมีสัดส่วนของการได้รับฮอร์โมนทดแทนสูงกว่าทุกภาค รองลงมาคือ ภาคใต้และกรุงเทพฯ (รูปที่ 6.1.1-6.1.2)

รูปที่ 6.1.1 ร้อยละการได้รับฮอร์โมนทดแทน หลังหมดประจำเดือนในสตรีที่หมดประจำเดือนแล้ว
จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

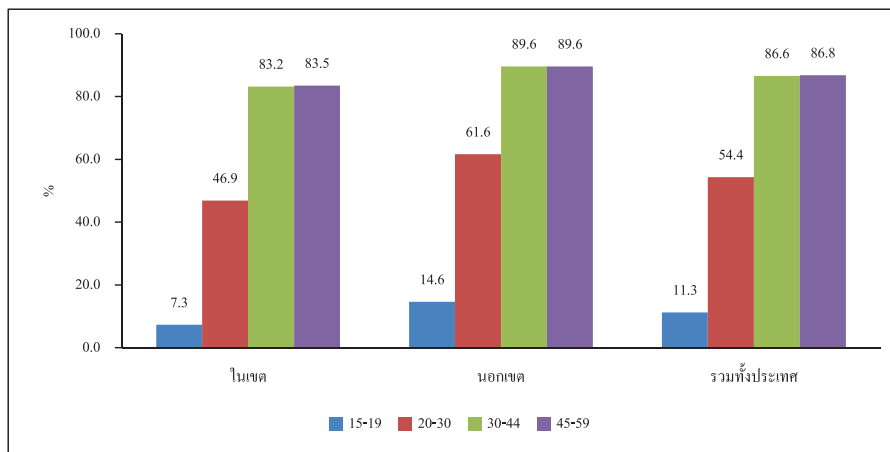
รูปที่ 6.1.2 ร้อยละการได้รับฮอร์โมนทดแทน หลังหมดประจำเดือนในสตรีที่หมดประจำเดือนแล้ว จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาค

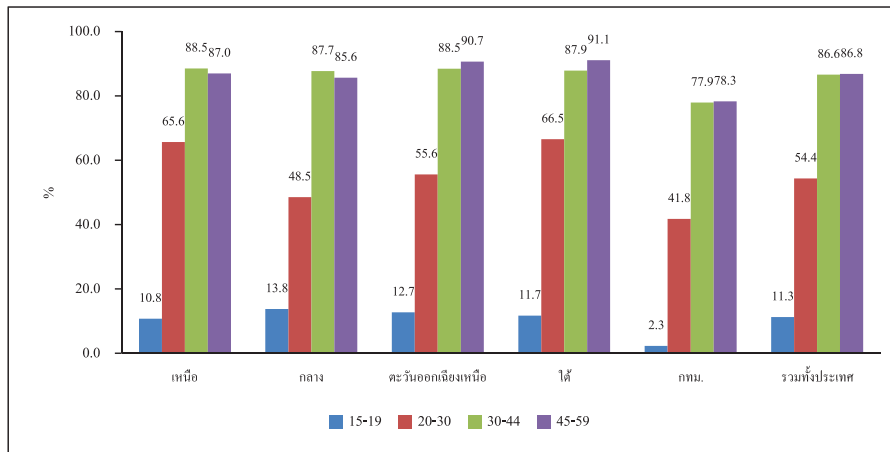
6.2 การตั้งครรภ์และการคลอดบุตร

สตรีวัยอายุ 15-59 ปี ร้อยละ 70.2 บอกว่าเคยตั้งครรภ์ กลุ่มอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 11.3 เคยตั้งครรภ์ สัดส่วนนี้เพิ่มขึ้นในกลุ่มอายุ 20-30 เป็นร้อยละ 54.4 และสูงสุดในกลุ่มอายุ 30-59 ปี เป็นร้อยละ 86.6 สตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการตั้งครรภ์สูงกว่าในเขตเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้จะมีสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เคยตั้งครรภ์สูงสุดคือ ร้อยละ 73.8 และกรุงเทพฯ มีสัดส่วนของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เคยตั้งครรภ์ต่ำสุดคือ ร้อยละ 61.9 (รูปที่ 6.2.1-6.2.2)

รูปที่ 6.2.1 ร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เคยตั้งครรภ์ จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

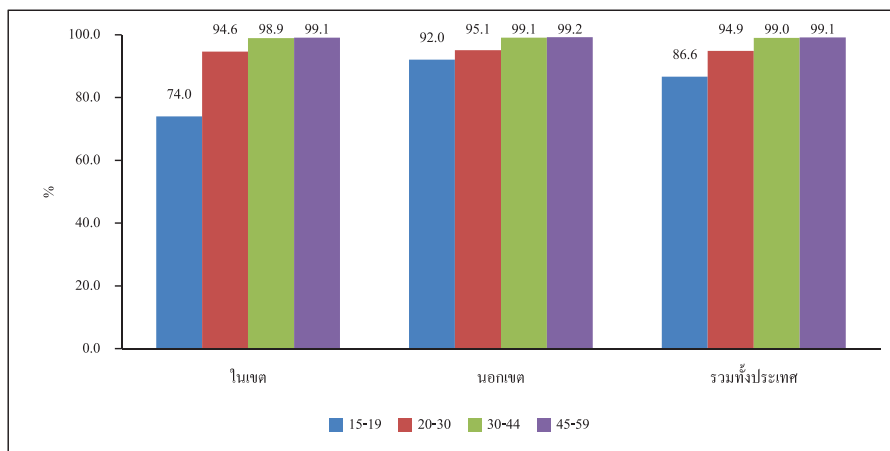
รูปที่ 6.2.2 ร้อยละของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เคยตั้งครรภ์ จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาค

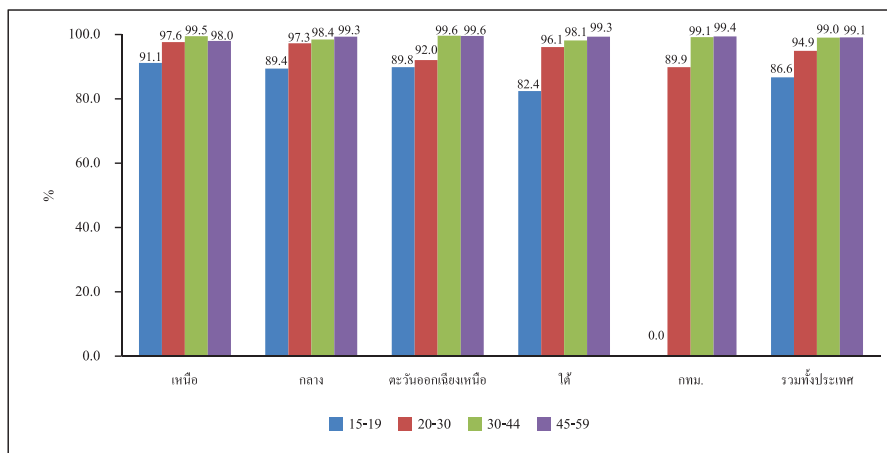
การเคยคลอดบุตร

สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตและนอกเขตเทศบาลที่เคยตั้งครรภ์ มีร้อยละของการที่เคยคลอดบุตรไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายภาคพบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพบว่าทุกภาครวมทั้งกรุงเทพมหานครมีสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เคยคลอดบุตรมากกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป (รูปที่ 6.2.3-6.2.4)

รูปที่ 6.2.3 ร้อยละของสตรีที่เคยคลอดบุตรในสตรีที่เคยตั้งครรภ์ จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

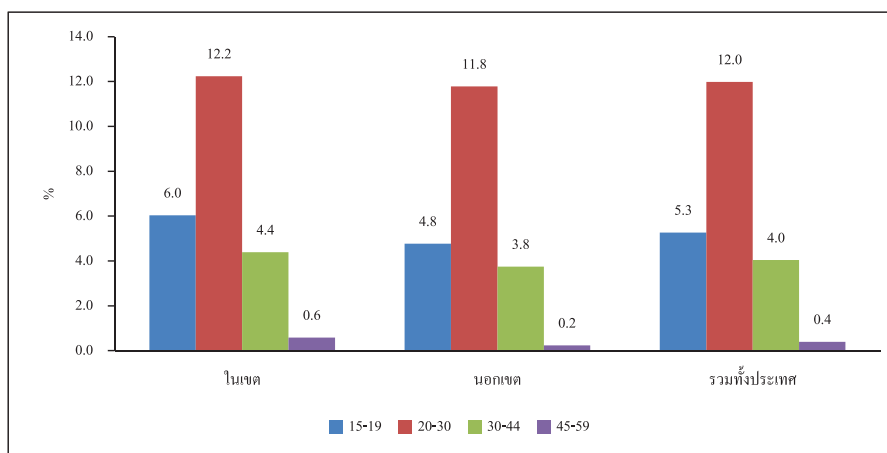
รูปที่ 6.2.4 ร้อยละของสตรีที่เคยคลอดบุตรในสตรีที่เคยตั้งครรภ์ จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาค

6.3 การแท้งลูก

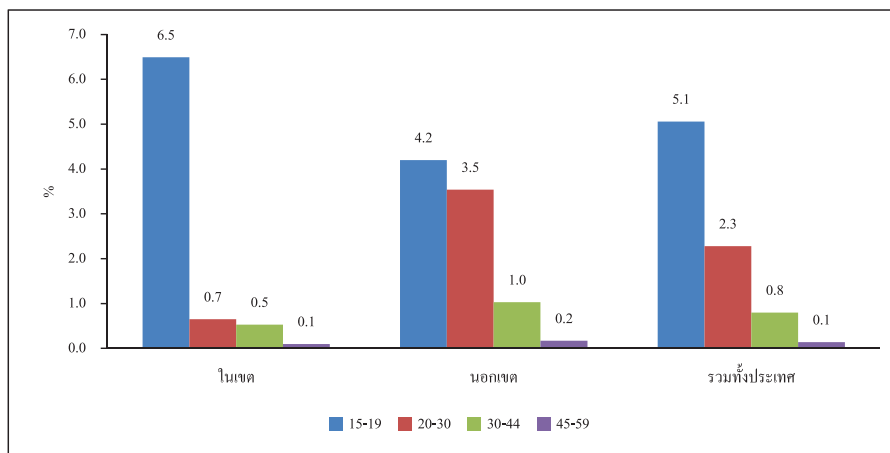
พบว่า ใน 5 ปีที่ผ่านมา สตรีวัย 15-59 ปี ร้อยละ 3.4 บอกว่าเคยแท้งลูก กลุ่มอายุ 20-30 ปี มีสัดส่วนการแท้งลูกสูงสุด ร้อยละ 12.0 รองลงมาคือ อายุ 15-19 ปี มีร้อยละ 5.3 สัดส่วนการแท้งลูกลดลงในกลุ่มอายุ 30 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลมีร้อยละของการแท้งสูงกว่านอกเขตเทศบาลทุกกลุ่มอายุ การจำแนกตามภาคพบว่า ภาคใต้และกรุงเทพมหานครมีการแท้งลูกสูงสุด ร้อยละ 4.8 (รูปที่ 6.3.1 และ 6.3.3)

รูปที่ 6.3.1 ร้อยละของการแท้งลูกในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาในสตรีวัยเจริญพันธุ์ (15-59 ปี) จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

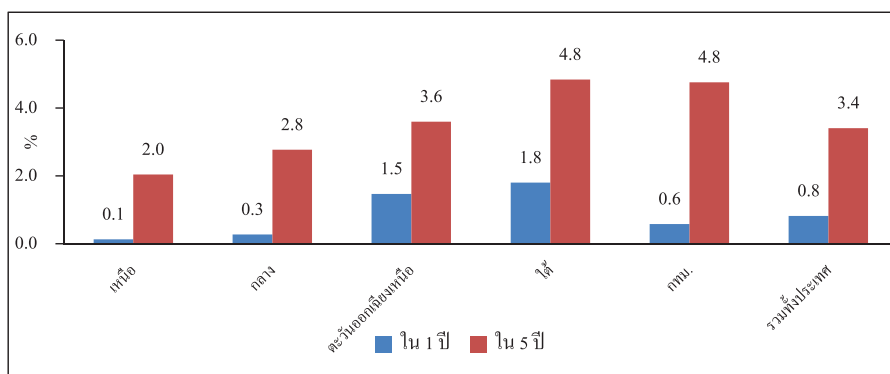

สำหรับใน 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า สตรีวัย 15-59 ปี ร้อยละ 0.8 บอกว่าเคยแท้งลูก กลุ่มอายุ 15-19 ปี มีการแท้งสูงสุด ร้อยละ 5.1 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 20-30 ปี มีร้อยละ 2.3 โดยรวมนอกเขตเทศบาลมีร้อยละของการแท้งสูงกว่าในเขตฯ การจำแนกตามภาคพบว่า ภาคใต้ มีสัดส่วนสูงสุดรองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รูปที่ 6.3.2-6.3.3)

รูปที่ 6.3.2 ร้อยละของการแท้งลูกในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาในสตรีวัยเจริญพันธุ์ (15-59 ปี) จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

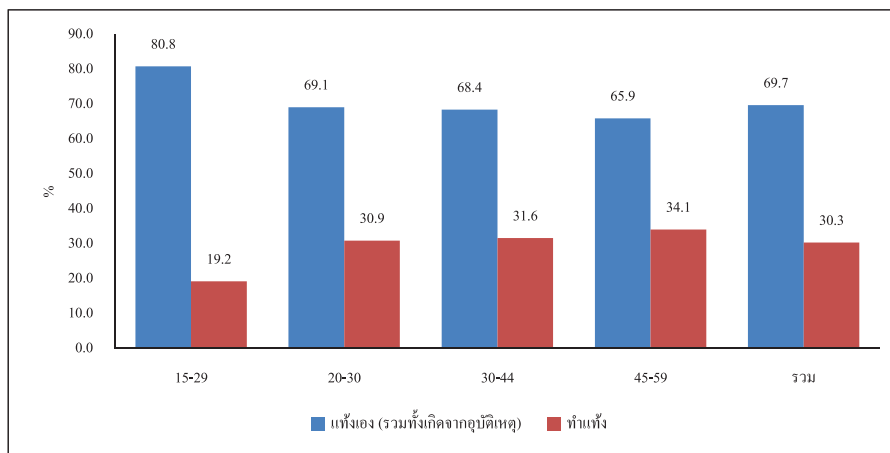
รูปที่ 6.3.3 ร้อยละของการแท้งลูกในรอบ 1 และ 5 ปีที่ผ่านมาในสตรีวัยเจริญพันธุ์ (15-59 ปี) จำแนกตามภาค

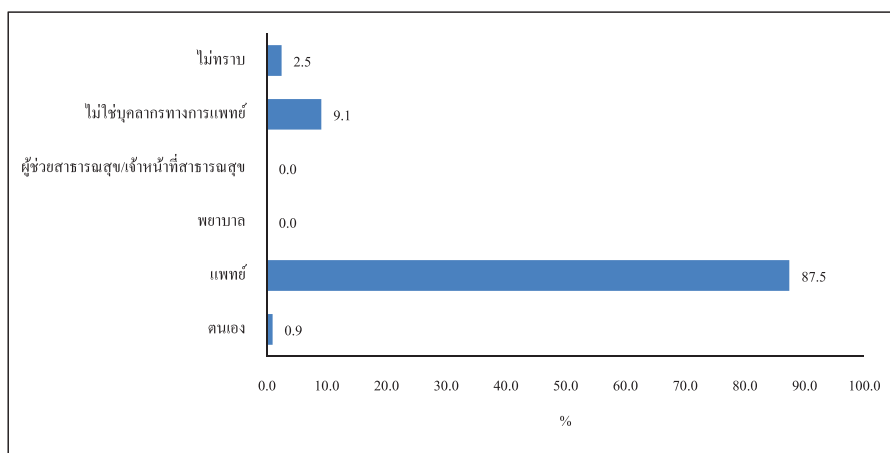
สาเหตุการแท้ง

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุการแท้งลูกในครั้งสุดท้ายพบว่า ร้อยละ 69.7 เป็นการแท้งตามธรรมชาติ อีกร้อยละ 30.3 เป็นการแท้ง (ส่วนใหญ่ทำโดยแพทย์) ซึ่งเหตุผลของการทำแท้งคือ ความไม่พร้อมที่จะมีบุตร (ร้อยละ 50.5) เหตุผลทางการแพทย์ (ร้อยละ 42.2) ในจำนวนของการทำแท้งนี้ทำโดยแพทย์สูงสุด ร้อยละ 87.5 รองลงมาคือ ไม่ใช่บุคลากรทางการแพทย์ ร้อยละ 9.1 และร้อยละ 2.5 เป็นการแท้งโดยไม่ทราบว่าเป็นผู้ทำเป็นใคร (รูปที่ 6.3.4-6.3.5)

รูปที่ 6.3.4 ร้อยละของสาเหตุของการแท้งลูกในครั้งสุดท้าย ในหญิงที่เคยแท้งลูก จำแนกตามกลุ่มอายุ

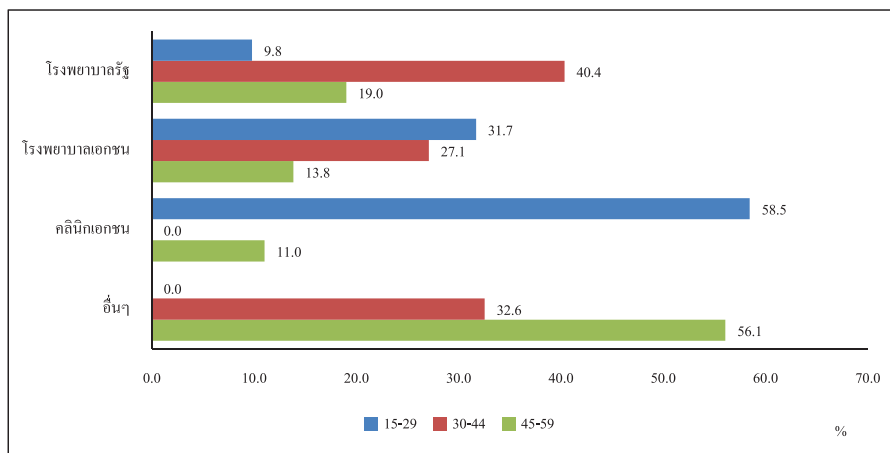

รูปที่ 6.3.5 ร้อยละของการได้รับการช่วยเหลือทำแท้งครั้งสุดท้าย ในหญิงที่เคยแท้งลูก

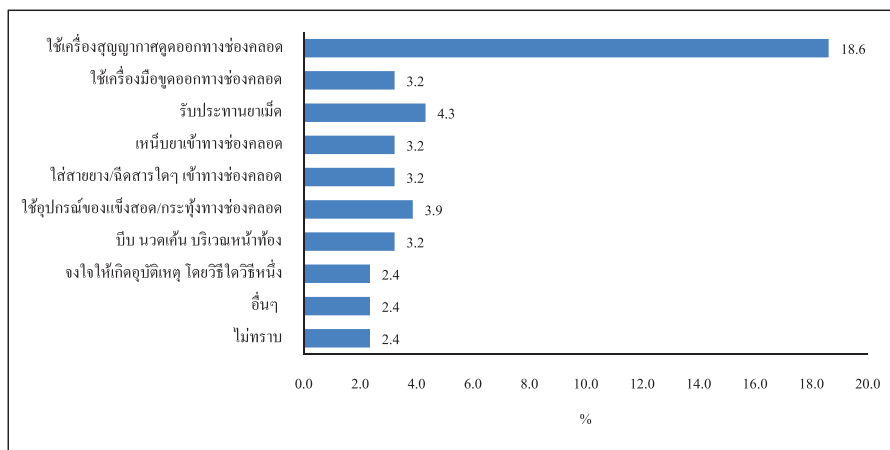
เมื่อวิเคราะห์เฉพาะรายที่ทำแท้งพบว่าสถานที่ทำแท้งในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มอายุ 15-29 ปี ทำแท้งที่คลินิกเอกชน ร้อยละ 58.5 สำหรับกลุ่มอายุ 30-44 ปี และ 45-59 ปี ทำแท้งในโรงพยาบาลรัฐสูงสุด ร้อยละ 40.4 และ 19.0 ตามลำดับ รองลงมาคือ โรงพยาบาลเอกชน (รูปที่ 6.3.6)

รูปที่ 6.3.6 ร้อยละของสถานที่ทำแท้งในหญิงที่เคยแท้งลูก จำแนกตามกลุ่มอายุ

สำหรับวิธีการทำแท้งที่พบมากที่สุดคือ การใช้เครื่องสุญญากาศดูดออกทางช่องคลอด ร้อยละ 18.6 รองลงมาคือ การรับประทานยาเม็ด ร้อยละ 4.3 สำหรับการจูงใจให้เกิดอุบัติเหตุ โดยวิธีใดวิธีหนึ่งในสัดส่วนที่ต่ำที่สุดคือ ร้อยละ 2.4 (รูปที่ 6.3.7)

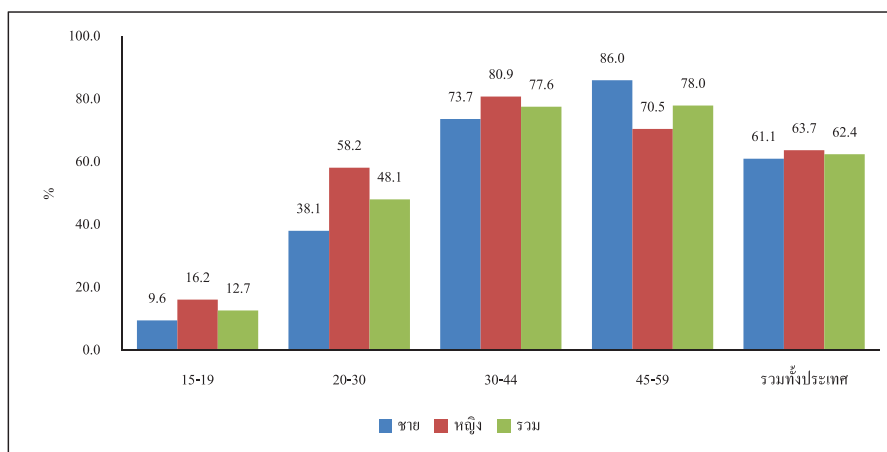
รูปที่ 6.3.7 ร้อยละของวิธีการทำแท้ง

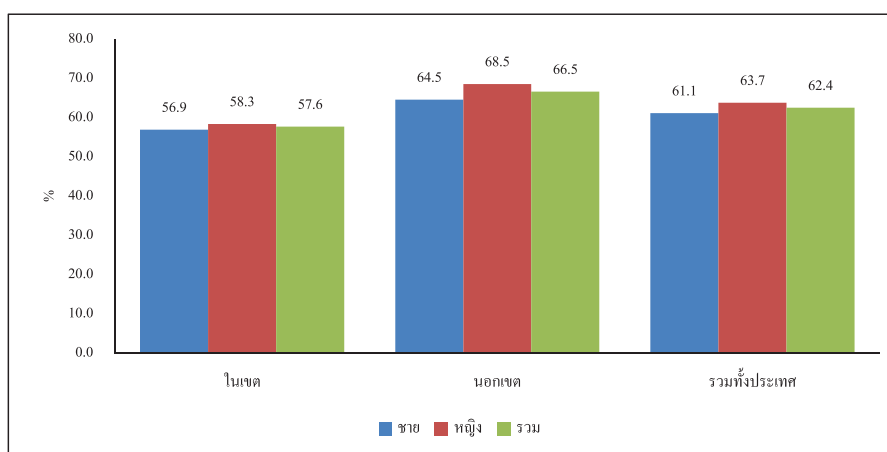
6.4 การมีคู่สมรส และการคุมกำเนิด

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีคู่อยู่กันด้วยกันของประชากรอายุ 15-59 ปี พบว่า ผู้ชายร้อยละ 61.1 และผู้หญิงร้อยละ 63.7 แต่งงานอยู่กันด้วยกัน โดยกลุ่มอายุที่แต่งงานอยู่กันด้วยกันสูงสุดคือ กลุ่มอายุ 45-59 ปี ผู้ชายและผู้หญิงที่อยู่นอกเขตเทศบาลจะแต่งงานอยู่กันด้วยกันสูงกว่าในเขตเทศบาล และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีการแต่งงานอยู่กันด้วยกันสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆ ของประเทศรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ทั้งในผู้ชายและผู้หญิง (รูปที่ 6.4.1-6.4.3)

รูปที่ 6.4.1 ร้อยละของการมีคู่นอนในประชากรไทยอายุ 15 - 59 ปี จำแนกตามเพศ และอายุ

รูปที่ 6.4.2 ร้อยละของการมีคู่นอนในประชากรไทยอายุ 15-59 ปี จำแนกตามเพศ และเขตการปกครอง

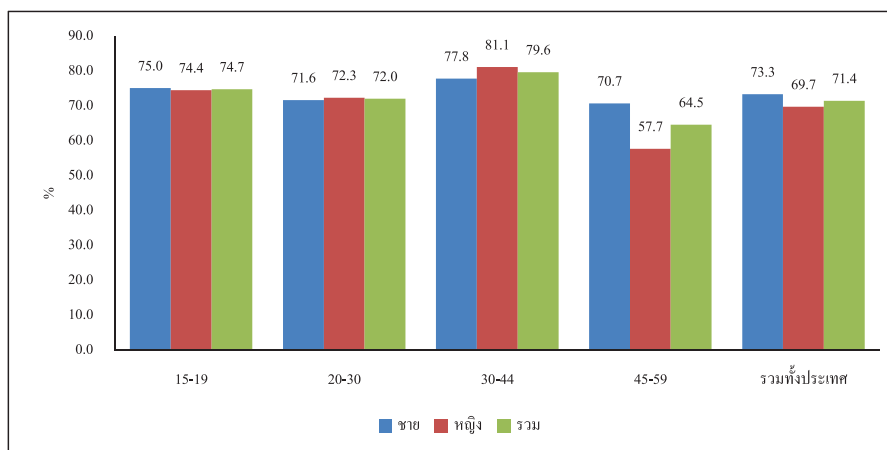

รูปที่ 6.4.3 ร้อยละของการมีคู่นอนในประชากรไทยอายุ 15-59 ปี จำแนกตามเพศ และภาค

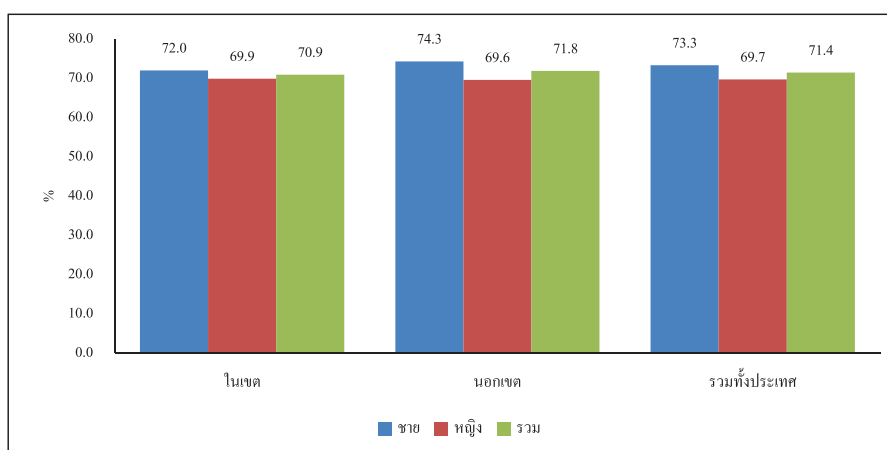

อัตราคุมกำเนิดในประชากรไทยอายุ 15-59 ปี มีร้อยละ 71.4 โดยกลุ่มอายุที่มีการคุมกำเนิดสูงสุดคือ กลุ่มอายุ 30-44 ปี พิจารณาตามเขตปกครองพบว่า ประชากรไทยที่อยู่นอกเขตเทศบาลจะมีอัตราการคุมกำเนิดสูงกว่าในเขตเทศบาล (ร้อยละ 71.8 และ 70.9 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราคุมกำเนิดสูงสุดคือ ร้อยละ 76.2 (รูปที่ 6.4.4-6.4.6)

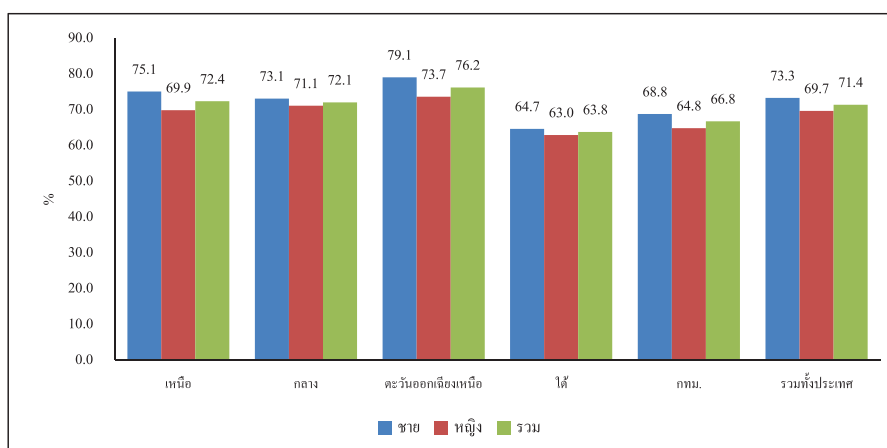
รูปที่ 6.4.4 ร้อยละของการคุมกำเนิดในประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่ จำแนกตามเพศ และกลุ่มอายุ

รูปที่ 6.4.5 ร้อยละของการคุมกำเนิดในประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่ จำแนกตามเพศ และเขตการปกครอง

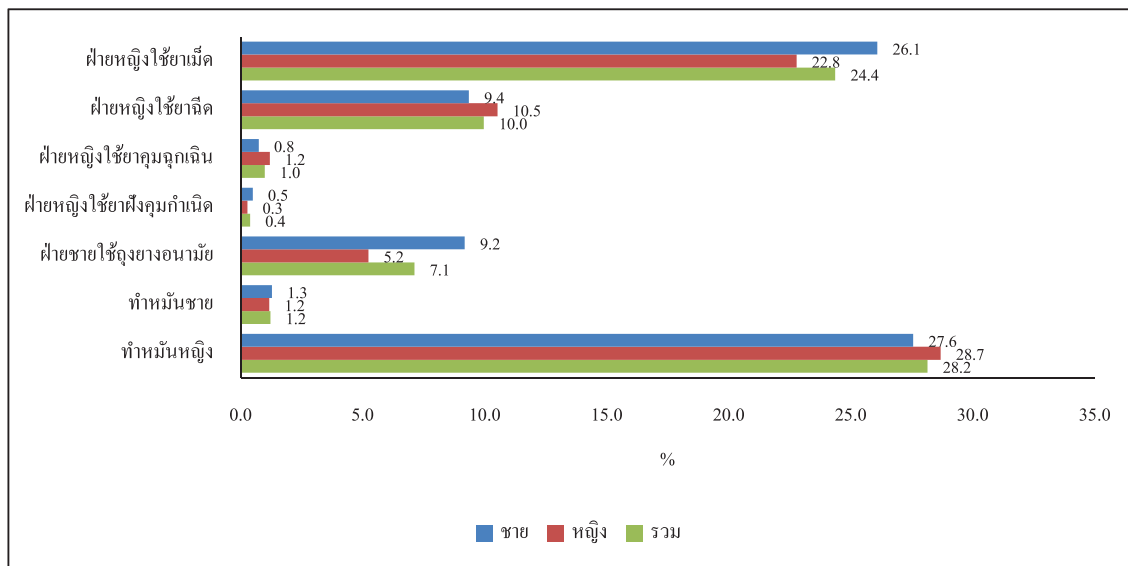

รูปที่ 6.4.6 ร้อยละของการคุมกำเนิดในประชากรไทยอายุ 15-59 ปี ที่มีคู่ จำแนกตามเพศ และภาค

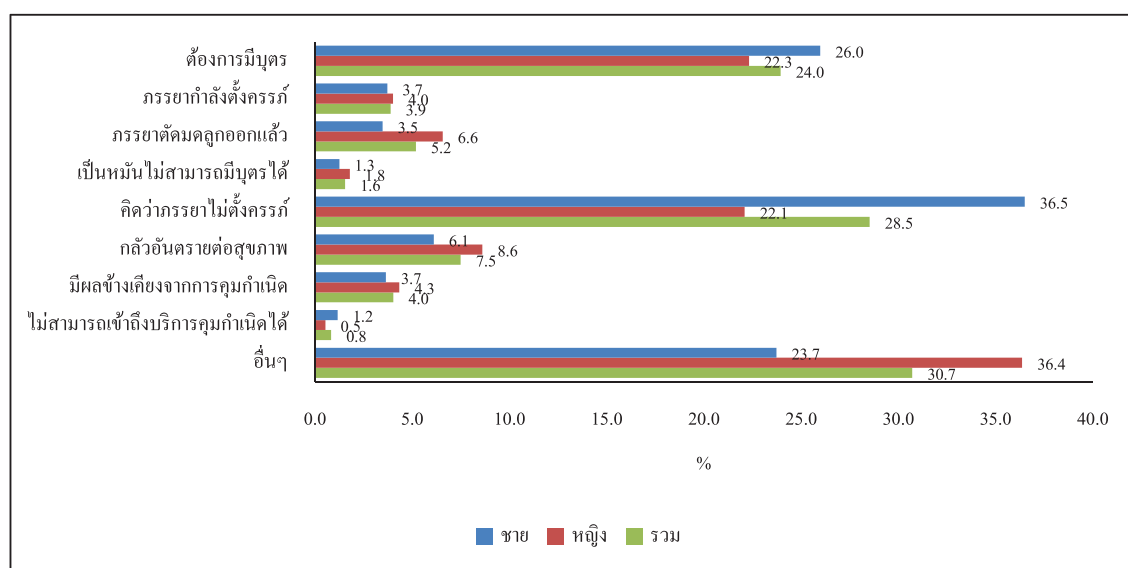
เมื่อพิจารณาถึงวิธีการคุมกำเนิดพบว่า การทำหมันหญิงพบได้สูงสุดถึงร้อยละ 28.2 รองลงมาเป็นการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ร้อยละ 24.4 และการใช้ยาฉีดคุมกำเนิดร้อยละ 10.0 ตามลำดับ (รูปที่ 6.4.7)

รูปที่ 6.4.7 ร้อยละของวิธีการคุมกำเนิดในประชากรไทยที่มีอายุ 15-59 ปี จำแนกตามเพศ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

จากการสำรวจถึงเหตุผลที่ไม่คุมกำเนิด พบว่าร้อยละ 28.5 ที่ไม่คุมกำเนิดเพราะคิดว่าภรรยาไม่ตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นเหตุผลที่พบสูงสุด รองลงมาคือ ต้องการมีบุตร ร้อยละ 24.0 เหตุผลพบน้อยที่สุดคือ ไม่สามารถเข้าถึงบริการคุมกำเนิดได้ พบได้ร้อยละ 0.8 (รูปที่ 6.4.8)

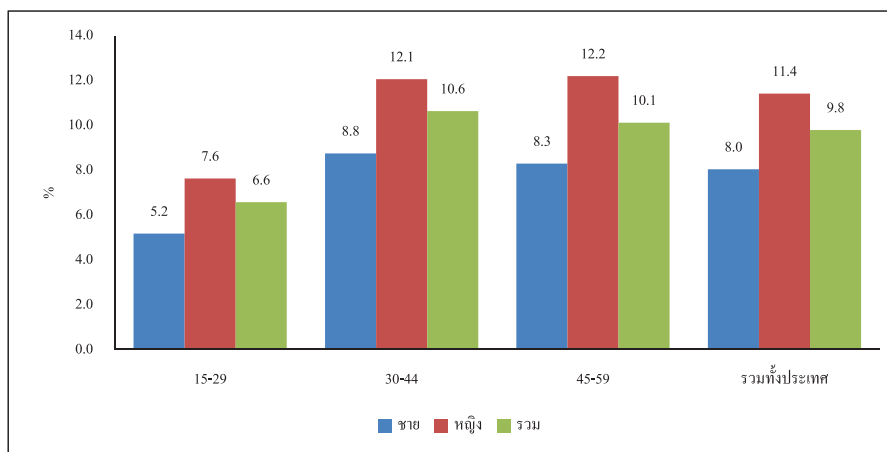
รูปที่ 6.4.8 ร้อยละของเหตุผลที่ไม่คุมกำเนิดในประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่ จำแนกตามเพศ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

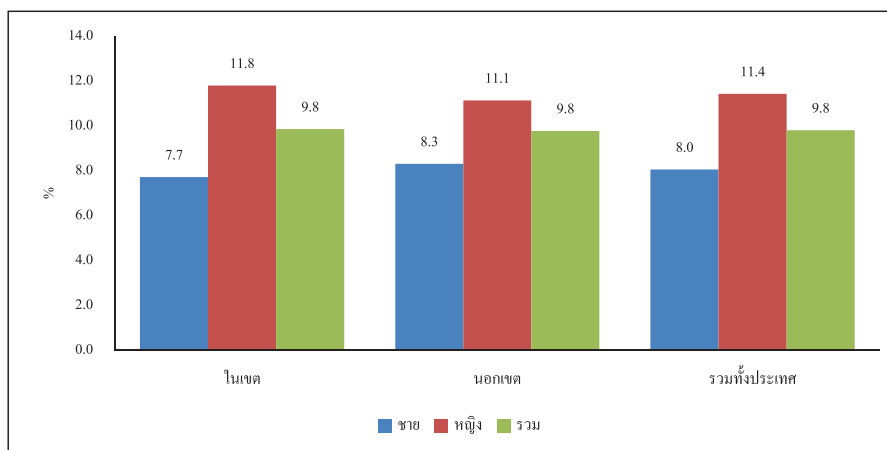
6.5 ภาวะการมีบุตรยาก

จากการสำรวจพบว่า ประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่สมรส มีปัญหาเรื่องมีบุตรยากอยู่ร้อยละ 9.8 ปัญหาการมีบุตรยากไม่แตกต่างกันระหว่างคนที่อาศัยในเขตเทศบาลและนอกเขตฯ ภาคใต้มีปัญหาภาวะมีบุตรยากร้อยละ 12.8 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคกลาง กรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบร้อยละ 10.7, 9.5, 9.2 และ 8.3 ตามลำดับ (รูปที่ 6.5.1-6.5.3)

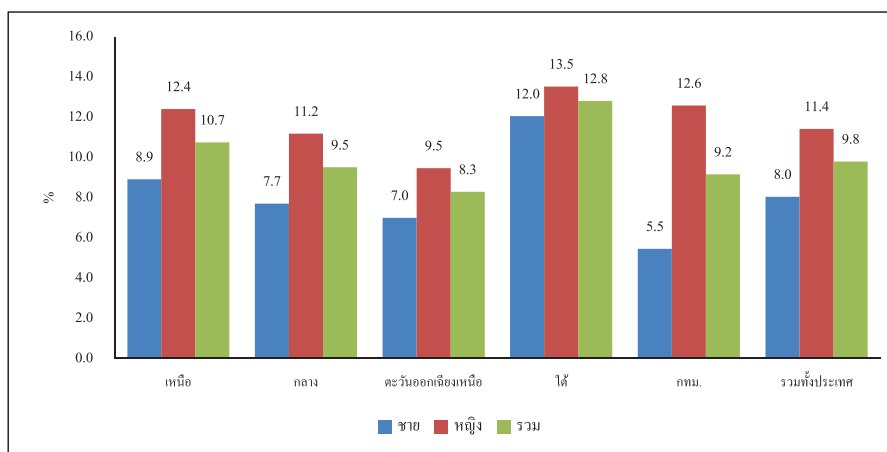
รูปที่ 6.5.1 ร้อยละของภาวะมีบุตรยากในประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่ จำแนกตามเพศ และอายุ

รูปที่ 6.5.2 ร้อยละของภาวะมีบุตรยากในประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่ จำแนกตามเพศ และเขตการปกครอง

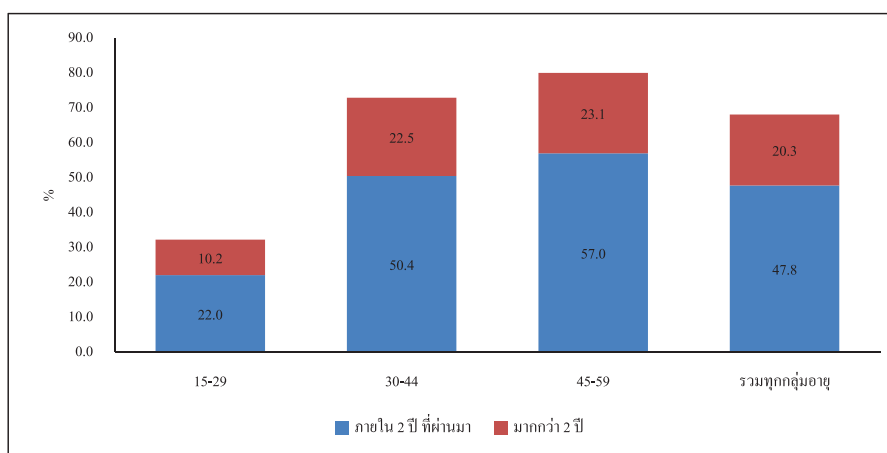
รูปที่ 6.5.3 ร้อยละของภาวะมีบุตรยากในประชากรไทยอายุ 15-59 ปีที่มีคู่ จำแนกตามเพศ และภาค

6.6 การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก

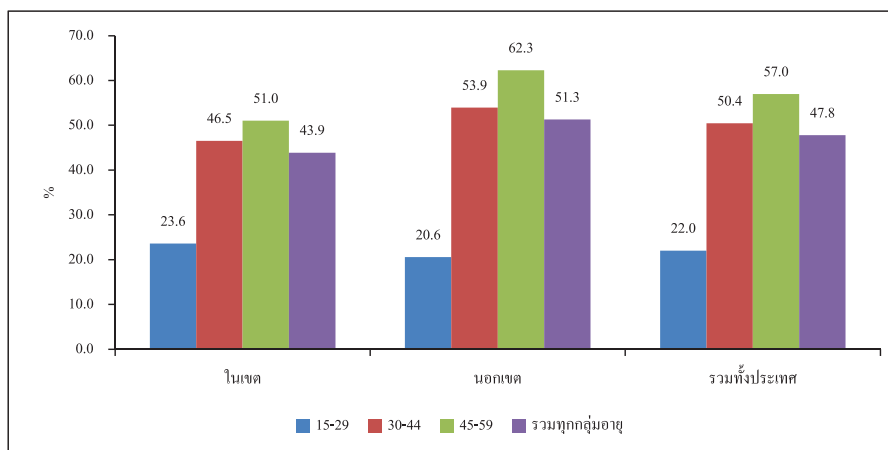
จากการสัมภาษณ์พบว่า สตรีไทยอายุ 15-59 ปี เคยได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกภายใน 2 ปีที่ผ่านมา มีร้อยละ 47.8 อัตราการเคยได้รับการตรวจสูงสุดในกลุ่มอายุ 45-59 ปี รองลงมาคือ 30-44 ปี และ 15-29 ปี มีร้อยละ 57.0, 50.4 และ 22.0 ตามลำดับ (รูปที่ 6.6.1)

รูปที่ 6.6.1 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในสตรีอายุ 15-59 ปี

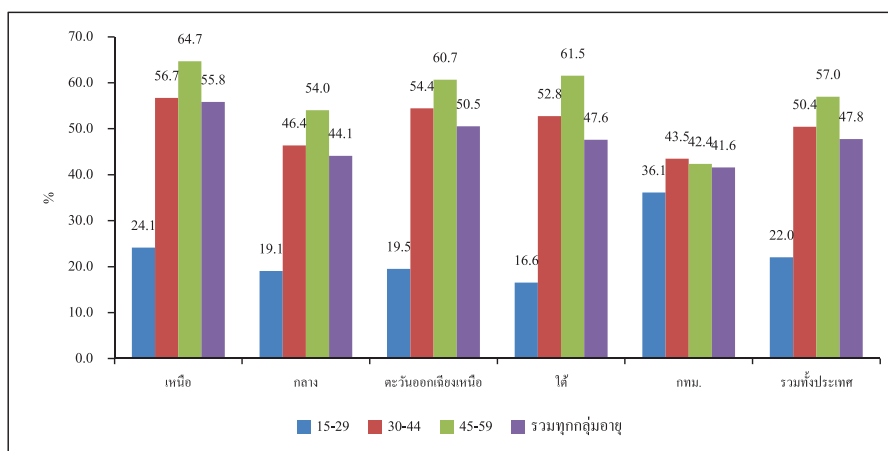

เมื่อพิจารณาตามเขตการปกครองเกี่ยวกับการตรวจมะเร็งปากมดลูกจากบุคลากรด้านสาธารณสุขภายใน 2 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มอายุ 45-59 ปี ได้รับการตรวจสูงสุด (ร้อยละ 57.0) และสตรีที่อยู่นอกเขตได้รับการตรวจในสัดส่วนที่สูงกว่าในเขต โดยกลุ่มอายุ 45-59 ปี ที่อยู่นอกเขตเทศบาลได้รับตรวจร้อยละ 62.3 ในขณะที่ในเขตเทศบาลได้รับตรวจร้อยละ 51.0 (รูปที่ 6.6.2-6.6.3)

รูปที่ 6.6.2 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจมะเร็งปากมดลูกใน 2 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

รูปที่ 6.6.3 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจมะเร็งปากมดลูกใน 2 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาค

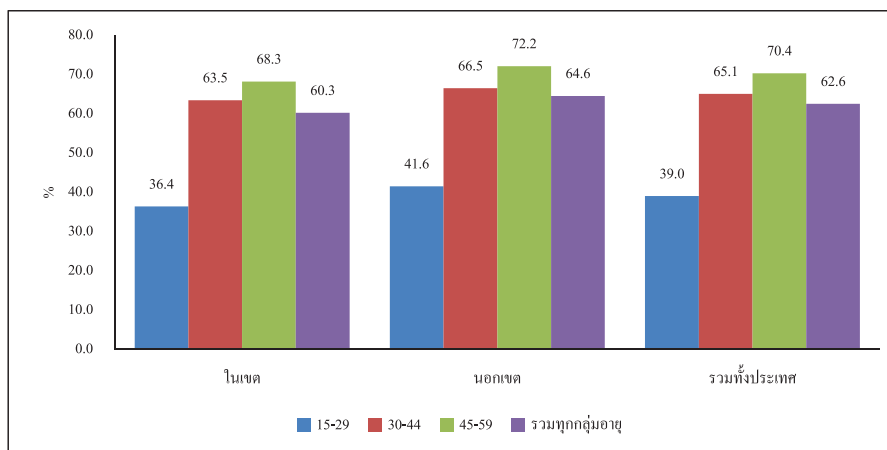

6.7 การตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม

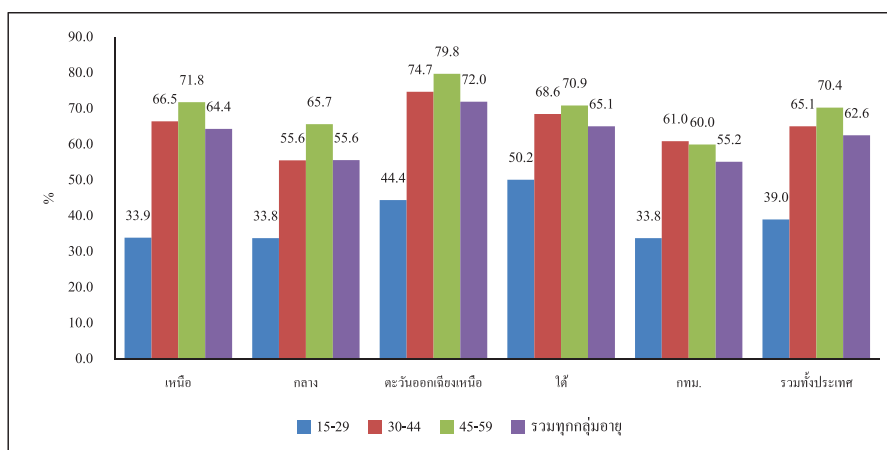
การตรวจเต้านมด้วยตนเอง

จากการสำรวจ ผู้หญิงวัย 15-59 ปี ร้อยละ 62.6 กล่าวว่าเคยตรวจคลำเต้านมด้วยตนเองเพื่อหาก้อนผิดปกติ โดยกลุ่มอายุ 45-59 ปี เคยตรวจด้วยตนเองในสัดส่วนที่สูงสุด (ร้อยละ 70.4) สัดส่วนของผู้หญิงที่เคยตรวจเต้านมด้วยตนเองในกรุงเทพฯ มีสัดส่วนต่ำกว่าภาคอื่น (รูปที่ 6.7.1-6.7.2)

รูปที่ 6.7.1 ร้อยละของสตรีอายุ 15-59 ปีที่เคยตรวจเต้านมด้วยตนเอง จำแนกตามกลุ่มอายุ และเขตการปกครอง

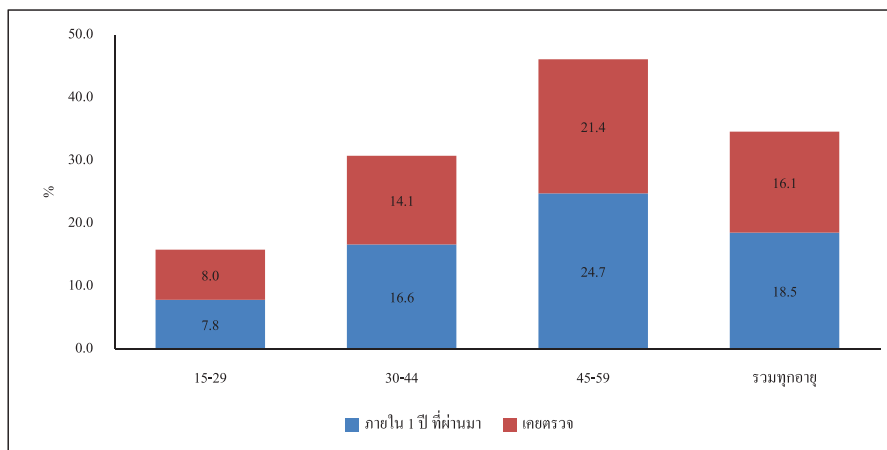
รูปที่ 6.7.2 ร้อยละของสตรีอายุ 15-59 ปี ที่เคยตรวจเต้านมด้วยตนเอง จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาค

การตรวจเต้านมโดยบุคลากรทางการแพทย์

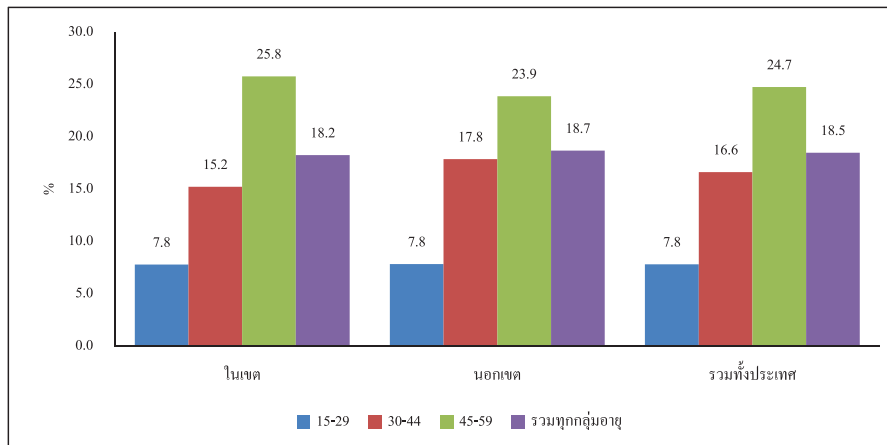
ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา สตรีไทยอายุ 15-59 ปี เคยได้รับการตรวจเต้านมเพื่อหาก้อนผิดปกติโดยแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 18.5 โดยกลุ่มอายุ 45-59 ปี เคยได้รับการตรวจสูงที่สุด (รูปที่ 6.7.3)

รูปที่ 6.7.3 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจเต้านมเพื่อหาก้อนผิดปกติโดยแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
จำแนก ตามอายุ

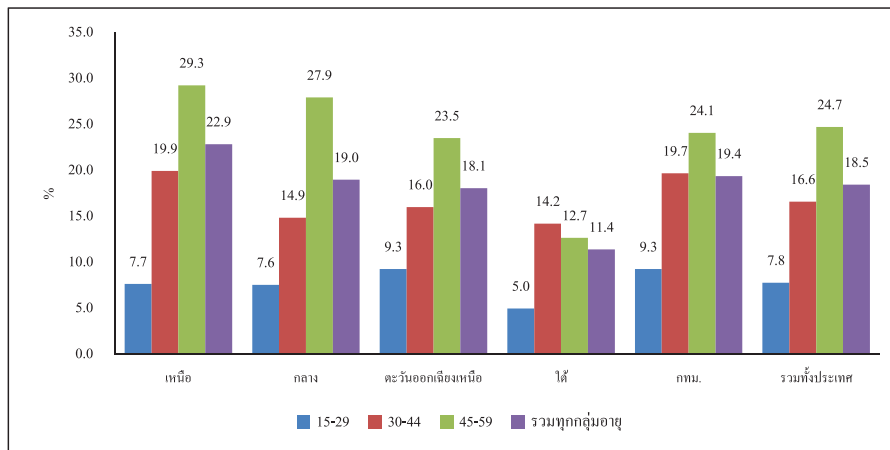

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 45-59 ปี จะมีการตรวจเต้านมโดยแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ภายใน 1 ปีที่ผ่านมา เพื่อหาก้อนผิดปกติสูงกว่าทุกกลุ่มอายุ ผู้ที่อาศัยนอกเขตเทศบาลได้รับการตรวจสูงกว่าในเขตเทศบาลเล็กน้อย เมื่อพิจารณาตามภาค พบว่า ภาคใต้มีสัดส่วนของการได้รับตรวจน้อยกว่าภาคอื่น (รูปที่ 6.7.4-6.7.5)

รูปที่ 6.7.4 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจเต้านมเพื่อหาก้อนผิดปกติโดยแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ภายใน 1 ปีที่ผ่านมา
จำแนกตามอายุ และเขตการปกครอง

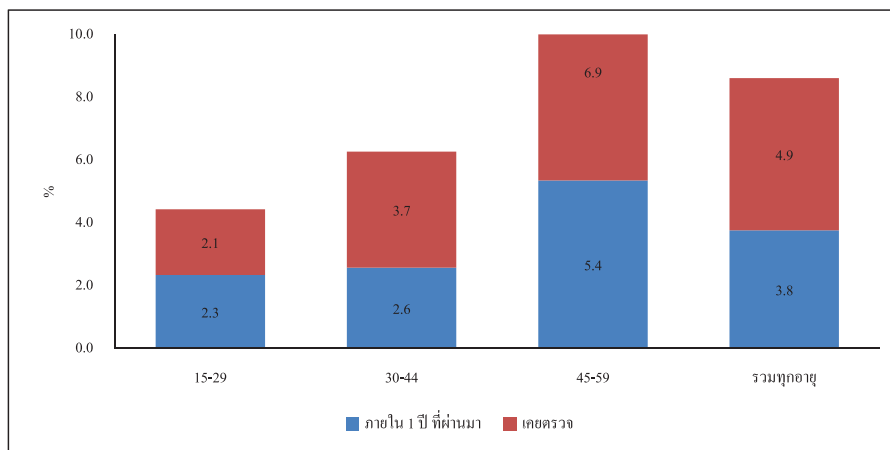
รูปที่ 6.7.5 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจเต้านมเพื่อหาก้อนผิดปกติ โดยแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ภายใน 1 ปีที่ผ่านมา จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาค

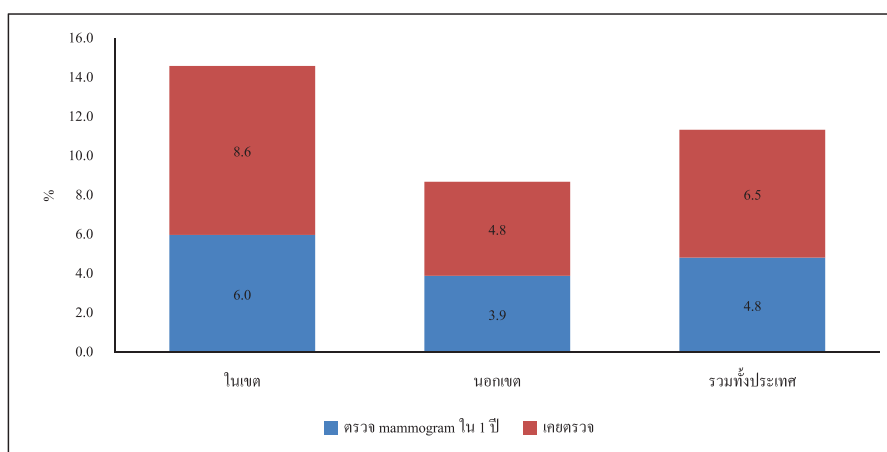
การตรวจคัดกรองโดยแมมโมแกรม

การสัมภาษณ์พบว่า ภายในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา สตรีไทยอายุ 15-59 ปี ร้อยละ 3.8 เคยได้รับการตรวจแมมโมแกรม โดยกลุ่มอายุ 45-59 ปี เคยได้รับการตรวจใน 1 ปีที่ผ่านมาสูงสุด (ร้อยละ 5.4) โดยเมื่อพิจารณาหญิงอายุ 40-59 ปี (ซึ่งตามคำแนะนำให้ตรวจแมมโมแกรมในวัยนี้) พบว่าร้อยละ 4.8 เคยบอกว่าเคยได้รับการตรวจใน 1 ปีที่ผ่านมา พิจารณาตามเขตการปกครองพบว่าในเขตเทศบาลมีสัดส่วนของการตรวจมากกว่านอกเขตฯ พิจารณาตามภาคพบว่า กรุงเทพฯ มีสัดส่วนที่ได้รับการตรวจสูงที่สุด (ร้อยละ 9.3) (รูปที่ 6.7.6-6.7.8)

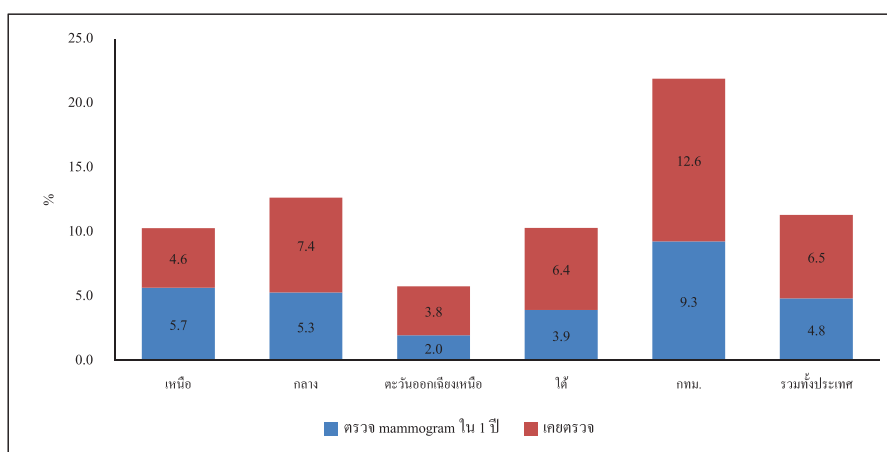
รูปที่ 6.7.6 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจแมมโมแกรม ตามระยะเวลาที่เคยตรวจในสตรีอายุ 15-59 ปี

รูปที่ 6.7.7 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจแมมโมแกรมในสตรีอายุ 40-59 ปี จำแนกตามเขตการปกครอง

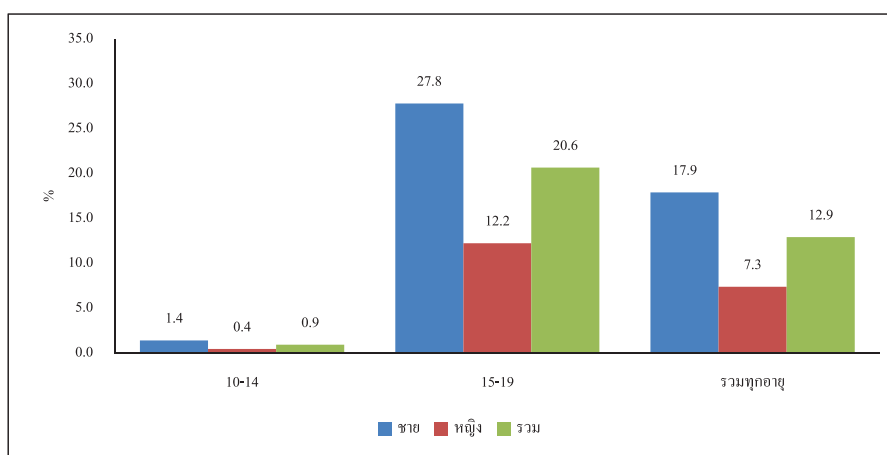
รูปที่ 6.7.8 ร้อยละของการเคยได้รับตรวจแมมโมแกรมในสตรีอายุ 40-59 ปี จำแนกตามภาค

6.8 พฤติกรรมเคยมีเพศสัมพันธ์ในเยาวชน

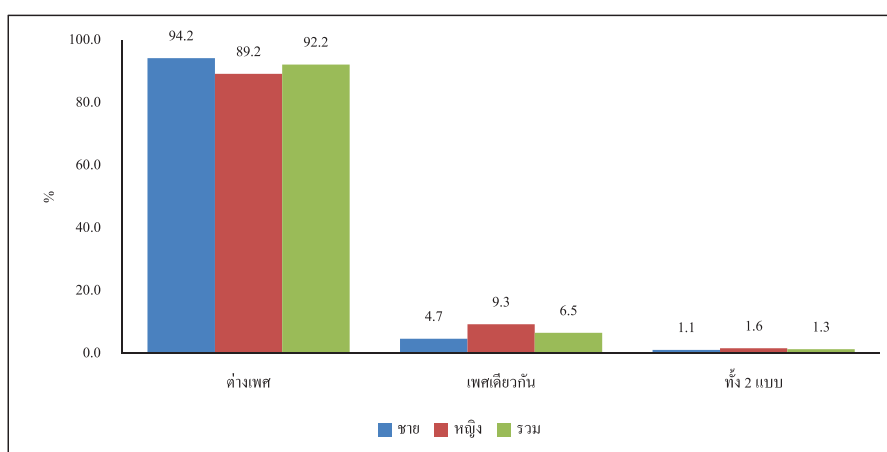
การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มอายุ 10-19 ปี ที่ไม่มีคูครองประจำพบว่า กลุ่มอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 0.9 และ 15-19 ปี ร้อยละ 20.6 ตามลำดับ บอกว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ โดยรวมในกลุ่มอายุ 10-19 ปีนี้ ผู้ชายเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 17.9 ส่วนหญิงเคยมี ร้อยละ 7.3 (รูปที่ 6.8.1)

รูปที่ 6.8.1 ร้อยละของการเคยมีเพศสัมพันธ์ในประชากรไทยอายุ 10-19 ปี ที่ไม่มีคูครอง จำแนกตามอายุ

กลุ่มตัวอย่างอายุ 15-19 ปี ทั้งที่มีคูครองและไม่มีคูครอง ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 94.2 เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่ต่างเพศ ร้อยละ 6.5 เคยมีเพศสัมพันธ์กับคู่เพศเดียวกัน และร้อยละ 1.3 มีทั้งสองเพศ (รูปที่ 6.8.2)
(หมายเหตุ : กลุ่ม 10-14 ปี มีจำนวนคนตัวอย่างน้อยที่เคยมีเพศสัมพันธ์จึงไม่นำเสนอ)

รูปที่ 6.8.2 ร้อยละของพฤติกรรมของการมีเพศสัมพันธ์ในประชากรไทยอายุ 15-19 ปี จำแนกตามอายุ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติด ก่อนมีเพศสัมพันธ์

การสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มอายุ 15-19 ปี บอกว่าเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ โดยคนบอกว่ำนานๆ ใช้ครั้งหนึ่ง มีร้อยละ 10.4 ดื่มหรือใช้บ่อยๆ ร้อยละ 0.5 และดื่มหรือใช้ทุกครั้งร้อยละ 0.6 (รูปที่ 6.8.3)

รูปที่ 6.8.3 ร้อยละของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ ในประชากรไทยอายุ 15-19 ปี จำแนกตามอายุ

